T091 ATĐ 3 (48) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q42-Tạp Uẩn-Luận về Vô Nghĩa

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 42 755

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 42

LUAÄN VEÀ VOÂ NGHÓA (Phaàn 4)

Theá naøo laø khoù thoûa maõn? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät nghóa laø lyù trong kinh, nghóa laø trong kinh noùi coù loaïi khoù thoûa maõn, coù loaïi khoù nuoâi döôõng. Trong kinh tuy noùi ra lôøi naøy maø khoâng phaân bieät veà nghóa aáy, kinh laø nôi y cöù caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu trong kinh khoâng phaûi thích thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø khoù thoûa maõn? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi coi troïng thöùc aên, coi troïng cho aên, aên nhieàu, nuoát nhieàu, aên to, nuoát to, khoâng phaûi laø ít maø coù theå coù ích, ñoù goïi laø khoù thoûa maõn. Nhöõng loaïi coi troïng thöùc aên... thì teân goïi tuy coù khaùc maø theå khoâng coù gì khaùc bieät, bôûi vì ñeàu laø bieåu hieän roõ raøng veà nghóa cuûa khoù thoûa maõn. Hoûi: Theá naøo laø khoù nuoâi döôõng? Ñaùp: Nhöõng loaïi ham aên, raát ham aên, tham lam, raát tham lam, ñaém say, raát ñaém say, theøm muoán, raát theøm muoán, thích nhia nuoá, thích neám, muùt, choïn löïa maø aên, choïn löïa maø nuoát, khoâng coù ñieàu gì coù theå coù ích ñöôïc, ñoù goïi laø khoù nuoâi döôõng. Ham aên, raát ham aên... thì teân goïi tuy coù khaùc maø theå khoâng coù gì khaùc bieät, bôûi vì ñeàu laø bieåu hieän roõ raøng veà nghóa cuûa khoù nuoâi döôõng. Hoûi: Khoù thoûa maõn vaø khoù nuoâi döôõng coù gì sai bieät? Ñaùp: Ngay tröôùc ñaây ñaõ noùi, ñoù goïi laø sai bieät giöõa hai loaïi aáy. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn naøy? Ñaùp: Vì muoán laøm cho ngöôøi nghi ngôø coù ñöôïc quyeát ñònh roõ raøng. Nghóa laø hai phaùp naøy laàn löôït chuyeån tieáp töông töï, thaáy ngöôøi khoù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 42 756 thoûa maõn thì ngöôøi theá gian ñeàu noùi ngöôøi naøy khoù nuoâi döôõng, thaáy

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 42 757

ngöôøi khoù nuoâi döôõng thì ngöôøi theá gian ñeàu noùi ngöôøi naøy laø khoù thoûa maõn hoaëc coù ngöôøi sinh nghi laø hai phaùp naøy chæ laø neân, vì laøm cho moái

nghi aáy ñöôïc quyeát ñònh, hieån baøy hai loaïi naøy coù nghóa khaùc nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nghóa laø ngay tröôùc ñaây noùi ñeán nhöõng loaïi coi troïng aên nuoát..., khoâng phaûi laø ít maø coù theå coù ích, ñoù goïi laø khoù thoûa maõn; nhöõng loaïi ham aên, raát ham aên..., khoâng coù ñieàu gì coù theå coù ích ñöôïc, ñoù goïi laø khoù nuoâi döôõng. Laïi nöõa, nhieàu ham muoán maø khoù thoûa maõn, bôûi vì mong caàu nhieàu thöùc aên; khoâng vui ñuû laø khoù nuoâi döôõng, bôûi vì choïn löïa maø aên. Trong naøy, vaên toùm löôïc chæ döïa theo thöùc aên maø noùi, neân bieát raèng aùo quaàn...cuõng coù hai nghóa, coù baûn khoâng coù hoûi, ñaùp veà söï sai bieät naøy. Hoûi: Vì sao trong naøy khoâng hoûi ñeán söï sai bieät? Ñaùp: Neân hoûi maø khoâng hoûi ñeán thì neân bieát raèng nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, traû lôøi khoâng khaùc vôùi tröôùc cho neân khoâng hoûi laïi nöõa, khoâng gioáng nhö nhieàu ham muoán vaø khoâng vui ñuû, cho neân traû lôøi khaùc vôùi tröôùc. Theá naøo laø deã thoûa maõn? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh nghóa laø trong kinh noùi coù loaïi deã thoûa maõn, coù loaïi deã nuoâi döôõng. Trong kinh tuy noùi ra lôøi naøy maø khoâng phaân bieät veà nghóa aáy, kinh laø nôi y cöù vaên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu trong kinh khoâng giaûi thích thì nay caàn phaûi giaûi thích. Laïi nöõa, tröôùc noùi ñeán khoù thoûa maõn, khoù nuoâi döôõng, nay muoán noùi ñeán phaùp ñoái trò gaàn cuûa chuùng, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø deã thoûa maõn? Ñaùp: Nhöõng loaïi naøy khoâng coi troïng thöùc aên, khoâng coi troïng cho aên, khoâng aên nhieàu, khoâng nuoát nhieàu, khoâng aên to, khoâng nuoát lôùn, ít maø coù theå coù ích thì goïi laø deã thoûa maõn. Khoâng coi troïng thöùc aên... thì teân goïi tuy coù khaùc maø theå khoâng coù gì khaùc nhau, bôûi vì ñeàu laø bieåu hieän roõ raøng veà nghóa cuûa deã thoûa maõn . Hoûi: Theá naøo laø deã nuoâi döôõng? Ñaùp: Nhöõng loaïi khoâng ham aên, khoâng quaù ham aên, khoâng tham lam, khoâng quaù tham lam, khoâng ñaém say, khoâng quaù ñaém say, khoâng theøm muoán, khoâng quaù theøm muoán, khoâng thích nahi nuoát, khoâng thích neám muùt, khoâng choïn löïa maø aên, khoâng choïn löïa maø nuoát, heã coù ñöôïc thì ñaõ coù ích, ñoù goïi laø deã nuoâi döôõng. Nhöõng loaïi khoâng ham aên... thì teân goïi coù khaùc maø theå khoâng coù gì khaùc nhau, bôûi vì ñeàu laø bieåu hieän roõ raøng veà nghóa cuûa deã thoûa maõn.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 42 758

Hoûi: Deã thoûa maõn vaø deã nuoâi döôõng coù gì sai bieät? Ñaùp: Ngay tröôùc ñaây ñaõ noùi, ñoù goïi laø sai bieät giöõa hai loaïi aáy. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán laøm cho ngöôøi nghi ngôø coù ñöôïc quyeát ñònh roõ raøng. Nghóa laø hai phaùp naøy laàn löôït chuyeån tieáp töông töï, thaáy ngöôøi deãù thoûa maõn thì ngöôøi theá gian cuøng noùi ngöôøi naøy laø deã nuoâi döôõng, thaáy ngöôøi deã nuoâi döôõng thì ngöôøi theá gian cuøng noùi ngöôøi naøy laø deã thoûa maõn. Hoaëc coù ngöôøi sinh nghi hai phaùp naøy chæ laø neân, vì laøm cho moái nghi aáy ñöôïc quyeát ñònh, hieån baøy veà hai loaïi naøy coù nghóa khaùc nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nghóa laø ngay tröôùc ñaây noùi khoâng coi troïng thöùc aên.., ít maø coù theå coù ích, thì goïi laø deã thoûa maõn; nhöõng loaïi khoâng

ham aên..., heã coù ñöôïc thì ñaõ coù ích, ñoù goïi laø deã nuoâi döôõng. Laïi nöõa, ít ham muoán laø deã thoûa maõn, bôûi vì khoâng mong caàu thöùc aên; vui vöøa ñuû laø deã nuoâi döôõng, bôûi vì khoâng choïn löïa maø aên. Trong naøy, vaên toùm löôïc chæ döïa theo thöùc aên maø noùi, neân bieát raèng aùo quaàn... cuõng coù hai nghóa, coù baûn khoâng coù hoûi, ñaùp veà söï sai bieät naøy. Hoûi: Vì sao trong naøy khoâng hoûi ñeán söï sai bieät? Ñaùp: Caàn phaûi hoûi maø khoâng hoûi ñeán thì neân bieát raèng nghóa naøy coù khaùc. Laïi nöõa, traû lôøi khoâng khaùc vôùi tröôùc cho neân khoâng hoûi ñeán nöõa, khoâng guoáng nhö ít ham muoán vaø vui vöøa ñuû, cho neân traû lôøi khaùc vôùi tröôùc. Neân bieát trong naøy coù luùc aên ít maø goïi laø khoù thoûa maõn, nhö aên neân naém côm coù theå no ñuû, maø laïi aên hai naém... coù luùc aên nhieàu maø goïi laø deã thoõa maõn, nhö aên neân hoäc môùi coù theå no ñuû, nhöng chæ aên nhöõng gì coù ñöôïc chöù khoâng aên nhieàu hôn nöõa. Xöa coù con voi caùi teân goïi laø ma-ñoà, töø phöông khaùc chôû Phaät-ñaø- ñoâ ñi vaøo nöôùc Ca-thaáp-di-la, nhôø phöôùc löïc aáy maø sau khi maïng chung sinh vaøo coõi naøy ñöôïc laøm thöông tröôïng phu, xuaát gia tu ñaïo thaønh baäc A-la-haùn, vì söùc maïnh cuûa taäp khí kieáp tröôùc maø moãi ngaøy aên neân hoäc môùi ñöôïc no ñuû. Luùc saép nhaäp Nieát-baøn, taäp hôïp nhöõng tyø kheo ni ñaõ töøng cuùng döôøng thaân caän, noùi raèng: toâi seõ noùi cho caùc coâ veà phaùp thuø thaéng cuûa toâi. Ni chuùng noùi coù veû traùch moùc: Toân giaû ñaõ deã thoõa maõn, quaû thaät coù phaùp thuø thaéng hay sao? A-la-haùn noùi: Caùc coâ ñöøng töï mình xem thöôøng, toâi thaät söï laø deã thoõa maõn. Tyø kheo ni noùi: Ngay aên neân hoäc, nhö theá naøo laø deã thoûa maõn? A-la-haùn noùi: Caùc coâ khoâng bieát tröôùc khi toâi sinh ôû nôi naøy, ñaõ töøng laøm con voi caùi chôû Phaät-ñaø-ñoâ ñi vaøo nöôùc naøy, nhôø thieän nghieäp aáy nay ñöôïc laøm ngöôøi xuaát gia tu ñaïo thaønh baäc A-la-haùn, vì söùc maïnh cuûa taäp khí coøn laïi cho neân moãi ngaøy phaûi aên

neân hoäc naêm ñaáu côm, luoân luoân töï mình haïn cheá soá löôïng, chæ aên neân hoäc, deã thoûa maõn nhö vaäy khoâng phaûi laø toâi thì laø ai? Luùc aáy tyø kheo ni ñaûnh leã saùm hoái nhaän loãi cuûa mình. Laïi nöõa, vua Thaéng quaân nhôø söùc maïnh cuûa phöôùc ñöùc maø moãi ngaøy coù theå aên côm - uoáng nöôùc mía, moãi loaïi hai hoäc lôùn, nöôùc vaø côm naøy nhôø vaøo neân caây mía vaø neân nhaùnh luùa maø sinh ra, nhöng töï mình haïn cheá soá löôïng ñeàu aên neân hoäc. Ñaây ñeàu laø aên nhieàu maø goïi laø deã thoûa maõn. Coù luùc choïn löïa ñeå aên maø goïi laø khoù nuoâi döôõng, nhö aên thöùc aên sô saøi ñuû ñeå coù theå no ñuû, maø vì ham aên cho neân choïn löïa thöùc aên ñeå aên. Coù luùc choïn löïa ñeå aên maø goïi laø deã nuoâi döôõng, nhö aên thöùc aên sô saøi khoâng coù theå suy trì ñöôïc thaân theå, choïn löïa ñeå aên thì môùi coù theå no ñuû, maø taâm khoâng tham ñaém ñôùi vôùi thöùc aên ngon. Coù luùc tham nhieàu maø aên ít, nhö quaï, dieàu haâu… coù luùc aên nhieàu maø tham ít, nhö voi, ngöïa… coù luùc tham vaø aên ñeàu nhieàu, nhö choù – meøo…coù luùc tham vaø aên ñeàu ít nhö ruøa, cua. Khoù thoûa maõn vaø khoù nuoâi döôõng ñeàu laø caên baát thieän tham, bao goàm caû saùu thöùc thuoäc coõi duïc; deã thoûa maõn veà deã nuoâi döôõng ñeàu laø caên thieän voâ tham, bao goàm caû saùu thöùc, heä thuoäc ba coõi vaø khoâng heä thuoäc. Nhö trong kinh noùi: : “Coù

boán thaùnh chöng ñeàu laáy vui vöøa ñuû laøm töï taùnh cuûa mình". Boán thaùnh chuûng naøy noùi roäng ra nhö trong phaåm luaän veà baát hoaøn ôû Chöông Ñònh Uaån.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.